

SÂNZIANA MARIA STOIE

cl. a XII-a, Colegiul Național „Unirea”, Brașov
Premiul II, secțiunea „Eseu – liceeni”

Scritura

– drum al cunoașterii sau o iluzie a salvării?

Mi se întâmplă uneori, mai cu seamă atunci când pulsez în arterele zemoase și întor-tocheate ale bulevardelor, să privesc brusca fața vreunui necunoscut, a vreunui trecător oarecare îmbibat în melanina cotidianului și să mă întreb: ce-ar fi fost ca omul acesta să fie un scriitor celebru? În ce chip, cu totul și cu totul fantastic, ar fi brodat destinul lui galacteea nemuririi? Poate, dacă circumstanțele existenței sale ar fi fost altele, dacă s-ar fi născut în alt oraș, în altă zi, în altă familie, dacă ar fi urmat o altă școală... sau poate nici atunci.

Încep să cred din ce în ce mai mult că pentru „a scrie”, în profunzimea sensurilor electrizante ale acestui cuvânt, pentru a păși cu sute de mps pe drumul licoros al cunoașterii, trebuie să fi încheiat mai întâi de toate un pact cu Absolutul. Absolutul, acea cristelniță nesfârșită, plină ochi de porțiuni alunecoase, îmbătătoare, translucide, care concentrează lumea, pe Dumnezeu și omul la un loc.

Împintinat, cu talentul încordat la maxim, legându-și gândurile cu firușoare de saten, scriitorul, nesățios și hipnotizat de propria-i dorință de transcendență, levitează printre marile enigme universale, aleargă dintr-o sferă în alta, consemnează conștiințios totul, căptușind fiecare centimetru cubic terestru cu valori – valori spirituale, sociale, culturale. Apoi, la fel de tăcut, dar cu neuronii zvâcnind copleșitor, scriitorul îmbracă roba sa antigravitațională de șaman priceput și, adunând neobosit câte o formă din fiecare stihie a pământului, le dă substanțialitate, le ambalează în globuri de aur – le oferă sens.

Scritura ca destin, mereu în căutarea salvării spirituale, nevoia irepresibilă a scrisului reflectă năzuința către imensitate și ireal, către împlinirea dincolo de limite. Este extraordinar să simți ideile gâlgâind precum sângele în timpane, ramificându-se, dobândind un puls al lor, irigând toate ungherele ființei la fel ca un organ aparte.

Scrisul clădește arcuri înnobilitoare, punți aproape ancestrale spre o cunoaștere deplină. Implică responsabilitate. Scritura devine o condiție necesară, îndelung cultivată, a celui care ajunge să înțeleagă legitățile atemporale ale Creației, rupte de orice fel de determinări.

Nevoia de scris și, implicit, cea de lectură echivalează în adâncurile lor cu dorința nestăvilă de a reexista. Scrisul oferă o nouă identitate, o pendulare permanentă între scriitură și/sau viață. Scritura îmbracă tocmai această căutare permanentă a certitudinii prin care mintea și sufletul se mențin în relație permanentă cu Universul, ale cărui revelații încearcă să le pătrundă. Scrisul reprezintă comunicarea eului cu cele mai înalte câmpuri transcendente, dar, în același timp, și cu realitatea. Astfel, are loc un schimb surprinzător între ambele molecule ale fantasticului și cele ale realului. Până și realitatea se metamorfozează în viziunea creatorului de cuvânt, dintr-o suprafață netedă și opacă într-un aliaj ce își schimbă reflexele precum un cristal inundat de lumină.

Deși literatura incrustează picururile celor mai pure aspirații omenești, această iconosferă de constelații atent modelate din imagini și simboluri care irigă freatic cultura, este presărată cu iluzii. Încărcat de praf stelar precum piciorușele pline de polen ale unei albine, scriitorul, atunci când revine pe suprafața terestră fierbinte ca o ciupercă termonucleară, picură stropi din inefabil – adevărate briliante – în apele cenușii ale mediocrității. Aceasta este iluzia scriitorului: iluzia salvării, iluzia mântuirii prin artă a tuturor semenilor săi. Fără nicio urmă de îndoială, nu există poet care să nu fi pornit măcar o dată în căutarea Sfântului Graal, fără a avea vreo mantie fermecată la el sau vreo carte norocoasă, ci doar pânza gândurilor sale răsucită ca niște frânghii de alpinist.

Îmi imaginez setea de scris – nevoia fiecărei persoane de a fi pentru câțiva timp *altcineva*, de a se afla mai aproape de Sufletul Lumii, de a se lipsi pentru o vreme de constrângeri de tot soiul, răsfrângându-și aripile în toată lumina sa ca să-și poată lua zborul departe de lumea aglomerată, spre centrul sticlos al marilor simetrii, al corespondențelor totale.

Indiferent dacă scriitorul are revelația tulburătoare a cunoașterii depline sau dacă prin creația sa oglindește o maree de iluzii, punctul genuin, unic, al imensului efort de creație demiurgică a lumilor pe care el îl repetă nu poate decât să îi dăruiască cea mai încântătoare răsplată: veșmintele spiritului universal.